

νεται ἀπὸ ὁποιοῦνδηποτῶν ἄλλο ὄν, π. χ. ἡ φύσις τῆ Θεοῦ εἶναι τὸ νὰ εἶναι τέλειος, τῆ Ἀνθρώπου τὸ νὰ εἶναι κοινωνικός, τῆ Πυρὸς τὸ θερμὸν, τῆ Κρυσάλλου τὸ εἶναι ψυχρὸν, κτ.

Ε' ρ. Ε'ξηγήσατέ μοι προσέτι τί ἐννοεῖτε διὰ τῶν Αἰτιῶν τῶν πραγμάτων, διὰ νὰ ἡμπορῶ νὰ καταλάβω καλῆτερον ὅτι θέλετε μοι εἰπῆ εἰς τὸ ἐξῆς περὶ αὐτῶν τῶν φιλοσοφικῶν Ὑλῶν;

Α' π. Διὰ φυσικῶν αἰτιῶν πρέπει νὰ ἐννοῆ τινὰς τὰ μέσα δι' ὧν τὰ ὄντα ἤρξαντο κατ' ἀρχὰς νὰ εἶναι ἢ νὰ ὑφίστανται· ἔτις ὁ Θεὸς εἶναι ἡ αἰτία ὅλων τῶν κτισμάτων, ἐπειδὴ παρ' αὐτῆ ἔλαβον τὸ εἶναι κατ' ἀρχὰς, ὅθεν καὶ ὁ Θεὸς ὠνομάσθη κατ' ὑπεροχὴν Πρώτη Αἰτία ὅλων τῶν ὄντων.

Ε' ρ. Μερικαῖς Φοραῖς εἶδον τὴν λέξιν δευτέρας αἰτίας, ἀλλὰ καὶ ἤκουσα ὅτι ἔλεγον περὶ τέτων· εἰς τί συνίσταται λοιπὸν ἡ Διαφορὰ αὐτῶν τῶν δύο εἰδῶν τῶν Αἰτιῶν;

Α' π. Αἱ δευτεραι αἰτίαι εἶναι ἐκεῖναι ὅπῃ παράγασαι τὸ ἀποτελέσματων διὰ τῆς ἐδηγίας μερικῶν κανόνων· καὶ σαφερῶν καὶ προκαταρκτικῶν νόμων, ὅπῃ ὁ Θεὸς ὅσις εἶναι ἡ πρώτη αἰτία ἐδιώρισεν εἰς αὐτὰς εὐθὺς ὅπῃ ἐδημιουργήθησαν· ὁ Θεὸς εἶναι ἡ πρωταίτιος αἰτία ὅλων τῶν λοιπῶν αἰτιῶν, καὶ ἐν συντόμῳ, δὲν ἡμπορεῖ τινὰς νὰ τὰς ὠνομάσῃ ἰδίως, παρὰ δευτέρας αἰτίας ὡς πρὸς τὴν πρώτην αἰτίαν. π. χ. ὁ ἥλιος εἶναι ἡ αἰτία τῶν ἀτμῶν, οἱ δὲ ἀτ-